

[Udenrigsministeren.]

videnskabeligt funderet forskningsarbejde på det udenrigspolitiske område samt mulighed for en vis publicistvirksomhed, der kunne popularisere og sprede resultaterne af forskningen. Det er altså et spørgsmål, som vi måske senere kan vende tilbage til, når resultaterne af den økonomiske politik, som nu er gennemført, viser sig, og vi så får lidt bedre tider for den slags bevillinger.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen skal jeg ikke gøre så forfærdelig mange bemærkninger til. Jeg er enig med det ærede medlem i, at de små lande må gøre alt for at modvirke spredning af atomvåben; det er også en politik, vi til stadighed har støttet og deltaget i fra dansk side. Jeg mener, vi har gjort det så effektivt, vi har kunnet, de steder, vi har haft mulighed for at øve indflydelse, og hvor vi mener at vore ord har haft den største mulighed for at nå ind.

Det ærede medlem havde mange opgaver til en dansk udenrigsminister. Vi skulle tage initiativet til at løse Tysklandsspørgsmålet og Vietnamspørgsmålet. Der er næsten ikke det udenrigspolitiske problem, har jeg indtryk af, som vi ikke skal løse herovre på den anden side af Christiansborg. Jeg er bange for, at det rækker længere, end vore kræfter slår til. Men det er klart, at vi er interesserede i disse problemer, og det er klart, at vi benytter enhver lejlighed, vi har, når vi diskuterer med repræsentanter fra andre lande, hvad enten det er Vesttyskland, Storbritannien, USA, Frankrig, Polen eller Czekoslovakiet, til at diskutere de problemer.

Det morer mig, at det ærede medlem har fulgt så godt med i forhandlingerne på det sidste NATO-ministtermøde, at det ærede medlem har observeret, at Spaak har haft en samtale med Rapacki. Hvis det ærede medlem havde fulgt rigtig godt med, ville det ærede medlem have set, at jeg også havde haft en samtale med Rapacki, der var helt parallel med Spaaks. Jeg kan i øvrigt trøste det ærede medlem med, at den samtale formentlig fortsætter til september, hvor jeg har modtaget en indbydelse til at besøge Rapacki i Polen, bl. a. med det formål at drøfte handelsmæssige og økonomiske relationer og desuden de politiske problemer, som man naturligvis drøfter, når man møder kolleger fra andre lande.

Ja, endelig skete der naturligvis det, som jeg havde ventet ville ske ved en debat som denne, hvori det ærede medlem deltager, at det ærede medlem i og for sig så helt bort fra det, som var indholdet i selve diskussionen, og sluttede med at sige, at vi må gøre noget selv, det er isoleret dansk afrustning og nedrustning, det gælder. Danmark må her være den gode dreng eller den gode pige, hvad det ærede medlem nu vil, der går i spidsen og viser verden vejen, være det gode eksempel, så vil andre lande følge os.

Jeg har tidligere sagt til det ærede medlem, men jeg skal da gerne sige det én gang til, selv om jeg er klar over, at det ikke hjælper: det var den politik, det danske socialdemokrati førte fra 1913 til 1939. Nu tvivler jeg ikke om, at det ærede medlem er dygtigere, end socialdemokratiet var i den periode, men vi førte den politik; Norge gjorde det samme. Der har ikke i moderne tid været to lande, der var så lidet forsvaret som Danmark og Norge. Vi propagerede for den politik, vi appellerede til alle lande: følg dog vort eksempel. Og hvad gjorde de? De fulgte ikke vort eksempel, men nogle af dem fulgte vore fodspor, når man vendte tilbage til Danmark, og Danmark blev besat den 9. april 1940. Det er en lære, som man nødvendigvis må få udbytte af. At det ærede medlem så først nu når frem til en tilsvarende betragtningssmåde, som vi andre under de hårde kendsgerninger har været nødt til at forlade, er der formentlig ikke noget at gøre ved.

Det ærede medlem hr. Johan Asmussen har jeg heller ikke mange bemærkninger til. Jeg er enig med det ærede medlem i, at når vi siger „kun realistiske forsøg på nedrustning“, sigter vi bl. a. til, at man ikke skal vente realistiske forsøg af større betydning på nedrustningens område, uden at disse skridt omfatter Peking-Kina, og vi skal naturligvis ikke vente, at Kina vil indlade sig på nogen international aftale af betydning vedrørende rustningsbegrænsning eller begrænsning i adgangen til specielt at producere eller anvende atomvåben, uden at Kina selv har siddet ved forhandlingsbordet. Derfor skal man ikke vente sig noget virkeligt betydende skridt. Der kan være tale om små skridt i forbindelse med visse problemer, men ikke betydende skridt, før problemet om Kinas indpasning i natio-